

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát
W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1577/24-U
Sp. zn. ČŠIU-S-311/24-U

Název	Základní škola, Most, Svážná 2342, příspěvková organizace
Sídlo	Svážná 2342/1, 434 01 Most
E-mail	skola@1zsmost.cz
IČO	49 872 184
Identifikátor	600 083 667
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Nachtigalová
Zřizovatel	Statutární město Most
Místo inspekční činnosti	Svážná 2342/1, Most
Inspekční činnost na místě	22. 10. – 24. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, školní družinou a školním klubem podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola, Most, Svážná 2342, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 516 žáků ve 20 třídách, v přípravné třídě plnilo předškolní vzdělávání 15 dětí. V době inspekční činnosti škola evidovala 49 žáků s odlišným mateřským jazykem, 54 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho sedm žáků vzdělávaných podle individuálního vzdělávacího plánu, a tři žáky mimořádně nadané. Do zájmového vzdělávání bylo ve školní družině v sedmi odděleních zapsáno 190 účastníků a do činnosti školního klubu 42 účastníků.

Další informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách www.1zsmost.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy si ve své koncepci stanovila za cíl poskytování kvalitního vzdělávání formou sepětí školy s regionem a okolní přírodou, důrazem na environmentální vzdělávání a spolupráci všech aktérů. Pro realizaci cílů škola využívá učebny v přírodě včetně skleníků, naučné stezky stromů, geopark, klub ekologické výchovy a každoročně pořádá velké množství akcí s environmentální tematikou. Škola spolupracuje s okolními školami včetně mateřských, pro které pořádá např. adaptační návštěvy „Předškolák“, sportovní dny a ukázkové hodiny, s Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně např. v oblasti robotiky a dalšími institucemi, pokračuje také intenzivní kooperace se zřizovatelem. Kvalitní úroveň partnerských vztahů je pro školu přínosem. Vedení školy aktivně vytváří vhodné podmínky pro rozvoj spolupráce mezi pedagogy a podporuje tandemovou výuku a vzájemné hospitace. Učitelé prostřednictvím práce v předmětových komisích plnohodnotně participují na plánování a vyhodnocování výchovně vzdělávacího procesu. Další ze svých priorit – pozitivní klima – se ředitelce zatím naplňovat nedaří, někteří pedagogové nejsou s autoritativnějším stylem vedení ztotožnění a v průběhu inspekční činnosti uváděli, že nemohou bez obav rozporovat kroky vedení, pokud s nimi nesouhlasí, a že neshody vzniklé mezi učiteli a vedením školy a mezi učiteli navzájem nejsou řešeny a nevedou ke zkvalitnění jejich spolupráce.

Část organizačních, řídicích a kontrolních kompetencí ředitelka účelně delegovala na svou zástupkyni. Úroveň vzdělávání je pravidelně monitorována hospitační činností a vyhodnocována, avšak metodická podpora poskytovaná pedagogům pro zvyšování kvality výuky není zatím dostatečně účinná zejména v oblasti pestrých metod a forem výuky, diferenciací výuky podle schopností a potřeb žáků a formativního hodnocení. Další vzdělávání pedagogických pracovníků zohledňuje zájem a požadavky jednotlivých učitelů, vychází rovněž ze závěrů z hospitační činnosti a reflektuje potřeby školy, do zkvalitňování výuky se však promítá pouze částečně a v omezeném rozsahu.

Zavedený systém komunikace se zákonnými zástupci vytváří prostor pro efektivní přenos informací a umožňuje jejich aktivní začlenění do života školy. Přínosné jsou také společné akce a rituály pro zákonné zástupce a žáky, např. dny otevřených dveří s ukázkovými hodinami, Férové snidaně, Dýňování, Školní akademie, Pohádková škola nebo před Vánoci Světélkování jsou hojně navštěvované. O zájmu zákonných zástupců o vzdělávání svých dětí v této škole svědčí narůstající počet žáků a navyšování kapacity školy.

Oblast výchovného poradenství a prevence rizikového chování je zajištěna týmem pracovníků školního poradenského pracoviště. Poradenské služby ve škole poskytují

výchovná poradkyně, která se zaměřuje také na kariérové poradenství, metodik prevence, sociální pedagog a dvě speciální pedagožky, které zajišťují realizaci pedagogických intervencí a předmětů speciálně pedagogické péče. Ve škole působí devět asistentek pedagoga.

Pro plnění školních vzdělávacích programů má základní škola, školní družina i školní klub odpovídající materiálně technické vybavení. Cíle v oblasti bezbariérovosti se škole naplnit podařilo.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Činnosti realizované v přípravné třídě probíhaly v souladu s cíli školního vzdělávacího programu a účelně směřovaly k bezproblémové adaptaci dětí na povinnou školní docházku. Děti byly vzdělávací nabídkou zaujaty a aktivně spolupracovaly. Vyučující společně s asistentkou pedagoga respektovaly individuální potřeby dětí a v případě potřeby jim poskytovaly podporu. Účelně byly využívány didaktické pomůcky a podpůrné materiály, které aktivizovaly pozornost dětí a udržovaly jejich zájem. Dětem byla poskytována průběžná zpětná vazba, nedílnou součástí hodnocení byla pochvala.

Ve výuce na prvním stupni byla vhodně kombinována frontální výuka se skupinovou a samostatnou prací žáků. Objevovaly se aktivizující prvky a většina vyučovacích hodin byla metodicky dobře vedená a organizačně pestrá. Pedagožky propojovaly teoretické poznatky s praxí a mezipředmětově, dokázaly žáky pro probírané téma získat vhodnou motivaci a názorností využitých pomůcek. Žáci pracovali bez obav z neúspěchu, náročnost učiva byla přiměřená jejich věku a schopnostem. Pozitivně lze hodnotit četnost průběžného hodnocení, učitelé žákům dávali zpětnou vazbu o procesu učení. Pedagožky projevovaly důvěru ve výkony žáků, ne vždy jim ale nabízely dostatek příležitostí k souvislému mluvnímu projevu. V závěru výuky věnovala většina pedagogů prostor zhodnocení hodiny, zaznamenaná byla ale nižší míra sebereflexe a vzájemného hodnocení žáků. V hodinách českého jazyka převažovala aktivita žáků, učitelky účelně využívaly prvky formativního hodnocení, diferenciaci i možnost výběru dle kognitivní náročnosti.

Ve výuce na druhém stupni převládala dobře organizovaná frontální výuka s dominantním postavením učitele, doplňována nejčastěji samostatnou prací žáků. Převažovaly metody řízeného rozhovoru a výkladu. Sporadicky byla využita účelná párová nebo skupinová práce, která by rozvíjela interpersonální vztahy a posilovala kooperativní dovednosti žáků. Žáci dodržovali nastavená pravidla a s vyučujícími ochotně spolupracovali. Využití pomůcek a didaktické techniky bylo účelné, zřídka se ale objevila práce s různými informačními zdroji. Nedostatečný prostor byl v závěru hodin věnován shrnutí učiva, efektivní zpětné vazbě o naplnění vzdělávacích cílů a sebehodnocení žáků. Formativní hodnocení pedagogové ve výuce na druhém stupni využívali jen výjimečně, ojediněle proběhlo hodnocení vzdělávacího pokroku jednotlivých žáků. Některé hodiny nebyly časově zvládnuté, výuka mnohdy probíhala i po ukončení hodiny zazvoněním. Diferenciaci výuky podle schopností, potřeb či výsledků žáků byla zaznamenaná ojediněle, žáci plnili obsahem, typem, rozsahem i náročností shodné úkoly.

Výuka cizích jazyků byla vedena převážně frontálním stylem, řízeným rozhovorem, často v českém jazyce. Vyučující se soustředili převážně na gramatické struktury, zvolené formy a výukové metody nevedly k rozvoji produktivních jazykových dovedností žáků, nemotivovaly žáky k aktivitě nebo cílené kooperaci a nepodporovaly rozvoj komunikačních dovedností žáků.

Tandemové hodiny se vyznačovaly efektivitou poskytovaného vzdělávání. Výuka informatiky prohlubovala u žáků informatické a kritické myšlení, žáci byli zapojováni a podněcováni k logickému propojování získaných poznatků. Vyučující tělesné výchovy pomocí vhodného nastavení tělesné zátěže a výběru účinných metod a forem výuky zdokonalovali tělesnou zdatnost a herní dovednosti žáků. Zařazováním průpravných cvičení s míčem pedagogové zlepšovali spolupráci žáků a podle potřeby mezi cvičeními jim poskytovali zpětnou vazbu a vyhodnocovali dílčí vzdělávací cíle. Do výuky se také příznivě promítalo vhodné střídání rolí pedagogů v tandemové výuce a podpora druhého pedagoga při zvládání úkolů náročnějších pro žáky.

V případě potřeby byla ve sledovaných hodinách žákům poskytována individuální podpora, asistentky pedagoga efektivně pomáhaly žákům s odlišným mateřským jazykem a speciálními vzdělávacími potřebami.

Zájmové vzdělávání ve školní družině a školním klubu svou činností účelně navazovalo na základní vzdělávání. Řízené činnosti byly zaměřené na tvorbu dekorací s podzimní tematikou, při spontánních činnostech převažovaly pohybové soutěžní aktivity. Program zájmových aktivit probíhal v příznivé atmosféře, účastníci měli možnost zažívat úspěch, zároveň měli dostatečný prostor pro odpočinek, spontánní činnosti, rozvoj tvůrčích dovedností a individuálních zájmů. V rámci školní družiny a školního klubu jsou realizovány zájmové útvary, které podporují rozvoj zájmů a nadání účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci informováni na pravidelných třídních schůzkách, prostřednictvím žákovské knížky a v případě potřeby při individuálních konzultacích. Pro zjišťování průběžných výsledků vzdělávání využívají pedagogové standardní evaluační nástroje. Na druhém stupni jsou žákům z matematiky a českého jazyka zadávány čtvrtletní, pololetní a závěrečné písemné práce, jejichž výsledky jsou analyzovány a sumarizovány v rámci předmětových komisí. Podobně jsou vyhodnocovány větší písemné práce po tematických celcích v ostatních předmětech, kterými jsou ověřovány dosažené očekávané výstupy. Někteří učitelé zejména na prvním stupni sledují pokroky svých žáků s využitím výběrových portfolií. Na základě zjištěných nedostatků se pedagogové ve výuce zaměřují na učivo, v němž žáci selhávají. Škola se daří včas identifikovat žáky s potřebou podpůrných opatření a žáky ohrožené školním neúspěchem, jimž je poskytována potřebná podpora zejména formou doučování. Díky efektivitě přijímaných opatření došlo k minimalizaci počtu žáků opakujících ročník. Žáci s odlišným mateřským jazykem jsou většinou již plně integrováni a vzdělávají se společně s ostatními žáky ve třídě podle stanoveného kurikula. Nově přichozím žákům cizincům je poskytována individualizovaná podpora učitelů a asistentů pedagoga. Výchovná poradkyně ve spolupráci s poradenskými zařízeními, učiteli a asistentkami pedagoga sleduje a pravidelně vyhodnocuje účinnost realizace podpůrných opatření. Monitoruje také efektivitu práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pravidelnými hospitacemi, přijímá opatření pro zlepšení. Práce s nadanými žáky se škole daří spíše na prvním stupni, kde třídní učitelé pomáhají rozvíjet nadání těchto žáků ve výuce zejména formou individualizace a diferenciací zadávaných úkolů a žákům je umožněno docházet na předmět, ve kterém vynikají, do vyššího ročníku. Na druhém stupni škola podporuje účast žáků v soutěžích a předmětových olympiádách, ale efektivní mechanismy podpory nadaných žáků, které by reflektovaly jejich potřeby, škola zatím nevyužívá. V rámci kariérového poradenství jsou žákům a zákonným zástupcům nabízeny konzultace k volbě povolání a k přijímacímu řízení na střední školy. Do předmětu pracovní výchova je v osmém a devátém ročníku zařazeno učivo týkající se volby povolání,

do školy pravidelně docházejí zástupci středních škol a prezentují své obory vzdělání. Žáci navštěvují se školou dny otevřených dveří na středních školách a veletrhy vzdělávání. Intervence sociálního pedagoga, speciálních pedagogů a jejich spolupráce s výchovnou poradkyní, metodickou prevence a ostatními pedagogy umožňuje snižovat výskyt rizikové chování žáků včasným řešením výchovných problémů. Mezi účinná opatření se řadí zejména pravidelná práce s třídními kolektivy formou třídnických hodin, projekt adaptačních aktivit nebo třídnických dnů a posilování sociálních vztahů ve třídách zapojením do preventivních programů a projektů zaměřených na budování pozitivního třídního klimatu a stmelování kolektivu. Žáci mohou využít také anonymní online schránku důvěry v rámci projektu Nenech to být, která umožňuje v případě potřeby využít metodickou a psychologickou podporu psychologa či odborníka na rizikové chování. Preventivní tým školy se soustřeďuje také na eliminaci záškoláctví, zejména jeho skrytých forem, škole se daří snižovat počty neomluvených hodin. Žákovský parlament složený ze zástupců žáků 5. – 9. ročníku má na svých pravidelných setkáních s vedením školy možnost vyjadřovat se k dění ve škole a podílet se na řešení problémových situací vzniklých ve výuce i mimo ni. Zároveň spolupřipádá různé akce, např. ples žakovského parlamentu. K omezení projevu rizikového chování přispívá také kooperace školy se zřizovatelem a Městskou policií v Mostě.

Závěry

Vývoj školy

- Pokračuje účinná podpora environmentálního vzdělávání.
- Škola se daří získávat nadstandardní finanční prostředky pro podporu rovných příležitostí.
- Jsou přijímána efektivní opatření k výsledkům vzdělávání, čímž došlo k minimalizaci počtu neprospívajících žáků.
- Poradenské pracoviště bylo posíleno o pozice sociálního a speciálního pedagoga.
- Škola eviduje zájem zákonných zástupců o vzdělávání svých dětí a došlo k navýšení její maximální kapacity.
- Přetrvávají nedostatky ve výuce identifikované při předchozí inspekční činnosti a v poskytování metodické podpory pedagogům.

Silné stránky

- Kvalitní spolupráce se zřizovatelem, zapojení do projektové činnosti a získávání finančních prostředků umožňuje zapojení všech žáků do života školy a podporuje jejich sounáležitost s regionem. (1.5)
- Široká nabídka a realizace školních aktivit a projektů s dlouhodobou úspěšnou podporou environmentálního vzdělávání přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků a efektivně podporuje jejich kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Pedagogické vedení školy není zcela účinné v oblasti metodické podpory a profesního rozvoje pedagogů. Zpětná vazba poskytovaná pedagogům z hospitační činnosti není dostatečně využitelná pro zvyšování kvality vzdělávání (2.3)

- Převažující frontální výuka s nedostatečnou aktivizací žáků a diferenciací vzdělávacího obsahu neumožňuje rozvíjet vzdělávací potenciál žáků. (4.2)
- Nepravidelná reflexe naplnění vzdělávacích cílů ve výuce a absence formativního hodnocení omezuje účinnou zpětnou vazbu pedagogům a žákům o míře zvládnutého učiva. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Poskytovat efektivní metodickou podporu pedagogům, pravidelnou zpětnou vazbu k výuce, plánovat další vzdělávání pedagogických pracovníků s ohledem na poznatky z hospitační činnosti (např. formativní hodnocení, práce se vzdělávacím cílem, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků).
- Začlenit aktivizační výukové metody a formy, podporovat kooperaci žáků a jejich hodnotící dovednosti, diferencovat vzdělávací obsah a zadávané úkoly tak, aby byl rozvíjen vzdělávací potenciál žáků.
- Systematicky využívat nástroje ke sledování a vyhodnocování školního klimatu zejména se zaměřením na vztahy mezi vedením a pedagogy a pedagogy navzájem.
- Využívat efektivní metody a formy podpory nadaných žáků, které budou reflektovat jejich potřeby, i na druhém stupni základní školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina v úplném znění příspěvkové organizace statutárního města Most, s účinností od 1. 1. 2024
2. Jmenování ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2012, potvrzení ředitelky ve funkci s účinností od 1. 8. 2024
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 18. 10. 2024)
4. Výkaz o ředitelství škol (R 13-01), o základní škole (M 3) podle stavu k 30. 9. 2024; o školní družině a školním klubu (Z 2-01) podle stavu k 31. 10. 2023
5. Souhlas Krajského úřadu se zřízením jedné přípravné třídy pro školní rok 2024/2025
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola blízka přírodě a lidem“ s platností od 1. 9. 2024
7. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu s platností od 1. 9. 2020
8. Vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 5. 2024

9. Vzdělávací program školního klubu s platností od 1. 9. 2020
10. Školní řád s účinností od 1. 11. 2023
11. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2024
12. Vnitřní řád školního klubu s účinností od 1. 9. 2024
13. Rozvrhy hodin, školní rok 2024/2025
14. Dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků vedená k datu inspekční činnosti
15. Záznamy z pedagogických rad a metodických sdružení, školní rok 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
16. Plán práce školy 2024/2025
17. Plán kontrolní a evaluační činnosti na školní rok 2024/2025
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k datu inspekční činnosti (vzorek)
19. Školní matrika, školní rok 2024/2025 (vzorek)
20. Třídní knihy, školní rok 2024/2025 (vzorek)
21. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-1833/17-U
22. Webové stránky školy: www.1zsmost.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Klára Šafránková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Gabriela Křížková, MBA, školní inspektorka

Mgr. Jaroslav Máliš, školní inspektor

Ing. Bc. Monika Součková, školní inspektorka

Bc. Jana Sejvalová, kontrolní pracovnice

18. 12. 2024